

6. Sav-, lúgmérgezés, vérzések típusai

Szerző dezs

Elsősegély tételek

6.a) Sav-
lúgmérgezés tünetei,
ellátása
b)

A
vérzések típusai

Marószernek
nevezzük
a savakat és lúgokat.
Vegy-
tulajdonságuknál fogva, kellő
mennyiségben a testfelülettel
érintkezve, helyi
szövetpusztulást okoznak. A savak
hatására a sejtfehérje kicsapódik,
jellemző
színű kemény pörk keletkezik. A
pörk bizonyos fokú védelmet jelent, mert
a
savmarás nem jut el a szövetek
mélyébe. Lúg
hatására a sejtfehérje elfolyósodik,
a lúg maró hatása a szövetek
mélyébe terjed. A sav és a
lúg egymást
közömbösíti, ezt
használjuk fel
az elsősegélynyújtás során.
Savmérgezés esetén enyhén
lúgos oldattal
(szódabikarbóna, tej),
lúgmérgezéskor pedig enyhén
savas oldattal (citromsav)
közömbösíteni kell. Ha nem
állnak rendelkezésre az előbbi anyagok akkor
vízzel
vagy tejjel kell hígítani a marószert.
Savmérgezés

:
.

sósav -
sárgás-fehér pörkök

.

kénsav -
sárga pörkök

.

salétromsav - barna
pörkök

.

heves fájdalom
(nyelőcső,
gyomor)

.

szembe fröccsenve

vakságot
 is okozhat
 Nagy mennyiségű
 vízzel
 öblítsen (igyon) a beteg, ill.
 közömbösítsük a savat.
 Szembe került savat bő
 vízzel kimosni.
 Lúgmérgezés
 :
 .
 iparban fordul elő, mert
 tömény lúg a kereskedelemben nem
 kapható
 .
 száj
 nyálkahártyán, nyelven,
 garatfalon, ajkakon puha, gyulladásszerű
 felmaródások keletkeznek
 .
 beteg nyála
 sikamlós
 .
 a fájdalom
 rendkívül
 kifejezett
 .
 súlyos ált.
 állapot : arca
 szürkésápadt, bőre hideg
 verejtékes, vérnyomás alacsony, pulzus
 szapora,
 könnyen elnyomható
 .
 a szemben súlyos,
 elfolyósodó marás
 Közömbösítéshez
 3%-os bórsav
 oldatot használhatunk, de nagyon jó erre a
 célra a tej is. A
 lúgmérgezést
 követően a mérgezés késői
 következményei nehezítik a beteg
 életét. A lúgmarás
 helyén kiterjedt és folyamatosan
 zsugorodó hegek alakulnak ki
 (nyeléképtelenség,
 nyelvcsőplasztika)
 A vérzések
 lehetnek külső
 (külvilág felé) ill. belső
 (szövetek
 közé, testüregekbe)
 vérzések.
 A vérzés
 jellegénél fogva
 lehet kapilláris (hajszáleres),
 vénás (visszeres) és artériás
 (ütőeres) vérzés.
 Hajszáleres
 vérzés :
 Szivárgó,
 gyöngyöző vérzés -
 sebellenlátás, fedőkötés
 Visszeres

vérzés :

Az ér
nagyságától függően a
vér bőven folyik a sebből, színe
sötét vörös. Végtag
megemlése, szorító
ruhadarabokat meglazítjuk,
nyomókötés helyezünk a sebre
(st.gézlap - körkörös
kötés - nyomópárna -
körkörös kötés)

Ütőeres

vérzés :

A sebből ütemesen, a
szívösszehúzódnak
megfelelően spriccel ki a vér, melynek színe
élénkpiros.

Ellátásánál fontos az
azonnali vérzéscsillapítás
az artériás nyomópontok
segítségével, majd
nyomókötés helyezünk fel. A nyomókötést
lebontani tilos, ha átvérzik újra
áttekerjük!!!

Különleges

vérzések :

.

fogmedri

vérzés - tamponáljuk

.

orrvérzés

-

orrszárnyakat összefogni és a beteg
hajoljon előre, tarkóra hideg
borogatás

.

vérköpés

-

okozhatja tüdővérzés, TBC,
tüdőembolia - féligülő helyzet,
ágynyugalom, kórház

.

gyomorvérzés

-

sötétbarna, kávézacc szerű -
fekély, daganat - hanyatt fektetjük,
lábakat felhúzzuk, kórház

.

nyelöcsővérzés - élénkpiros
vér, alvadt vérlepedény -
hanyattfekvés, ágynyugalom -
kórház

.

székletben

jelentkező vér - okozhatja
gyomorvérzés de
véreshurka is.